

แม้การสมรสระหว่างภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายกับสามีจะสิ้นสุดลงด้วยความตายของสามีก็ตาม เมื่อภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายบรรยายฟ้องและนำสืบถึงพฤติกรรมของหญิงอื่นที่แสดงตนโดยเปิดเผยว่าตนมีความสัมพันธ์กับสามีในทำนองชู้สาว ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๒๓ วรรคสอง ศาลย่อมมีอำนาจพิจารณาถึงความรับผิดชอบในค่าทดแทนได้

โจทก์ฟ้องหย่าและแบ่งสินสมรสจากจำเลยที่ ๑ และเรียกค่าทดแทนจากจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ คดีขึ้นสู่ศาลฎีกาโดยโจทก์และจำเลยที่ ๑ ฎีกา ระหว่างพิจารณาคดีในศาลฎีกาจำเลยที่ ๑ ถึงแก่ความตาย การพิจารณาคดีของจำเลยที่ ๑ และฎีกาของโจทก์ในเหตุหย่าและการแบ่งสินสมรสเมื่อหย่าจึงไม่เป็นประโยชน์แก่คดีที่ศาลฎีกาจะพิจารณาต่อไป ให้จำหน่ายคดีตามฎีกาของโจทก์และจำเลยที่ ๑ ออกจากสารบบของศาลฎีกา ทั้งเป็นเรื่องที่จะต้องว่ากล่าวกันตามกฎหมายมรดก ส่วนความรับผิดชอบของจำเลยทั้งสองตามคำพิพากษาศาลล่างทั้งสองที่จะต้องร่วมกันชำระค่าทดแทนแก่โจทก์นั้น เมื่อคำพิพากษาของศาลล่างทั้งสองที่ให้โจทก์และจำเลยที่ ๑ หย่ากันเพราะเหตุตาม มาตรา ๑๕๑๖ (๑) สิ้นผลไปแล้วเช่นนี้ สิทธิของโจทก์ที่จะได้รับค่าทดแทนจากจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นสามีตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๒๓ วรรคหนึ่ง ย่อมเป็นอันสิ้นผลไปด้วย ส่วนความรับผิดชอบในค่าทดแทนของจำเลยที่ ๒ นั้น ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่าตามคำฟ้องของโจทก์บรรยายว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ร่วมกันประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง โดยจำเลยที่ ๑ เป็นชู้และมีชู้ และร่วมประเวณีกับอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องจำเลยที่ ๒ ในฐานะภริยา และให้เป็นกรรมการในบริษัทที่โจทก์และจำเลยที่ ๑ จัดตั้งขึ้น รวมทั้งยกย่องจำเลยที่ ๒ ออกสังคมอย่างเปิดเผยโดยจำเลยที่ ๒ ทราบว่าจำเลยที่ ๑ กับโจทก์เป็นสามีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยที่ ๑ นำจำเลยที่ ๒ เข้ามาพักอาศัยหลับนอนกันที่อาคารสถานที่ทำงาน เมื่อศาลล่างทั้งสองฟังข้อเท็จจริงตรงกันว่า จำเลยที่ ๑ ไปสู่ขอจำเลยที่ ๒ ที่ต่างจังหวัด และจำเลยที่ ๑ อยู่กินหลับนอนฉันสามีภริยากับจำเลยที่ ๒ ที่สถานที่ทำงาน แสดงออกต่อบุคคลทั่วไปว่าจำเลยที่ ๒ เป็นภริยาจำเลยที่ ๑ เท่ากับจำเลยที่ ๒ แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับจำเลยที่ ๑ ในทำนองชู้สาวแล้วด้วย โจทก์จึงมีสิทธิเรียกค่าทดแทนจากจำเลยที่ ๒ ได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๒๓ วรรคสอง แม้การสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ จะสิ้นสุดลงด้วยความตายของจำเลยที่ ๑ ก็ตาม ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจพิจารณาถึงความรับผิดชอบในค่าทดแทนของจำเลยที่ ๒ ได้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๗๗/๒๕๖๕ (ป))

แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลฎีกา
กันยายน ๒๕๖๖